

1. De wijnboer gunt arbeiders een goed loon

Wat ik opmerkelijk vind in dit verhaal van Jezus, is dat de eigenaar van die wijngaard er elke keer wéér op uittrekt, wéér op zoek gaat naar medewerkers. Dat gaat de hele dag door. Blijkbaar zoekt hij op verschillende plekken, want hij komt elke keer weer mensen tegen die hij nog niet eerder gezien heeft. En wíé hij ook tegenkomt, hij kan íedereen gebruiken. Iedereen is voor hem waardevol.

Waarom doet hij dat? Je zou kunnen denken: deze man is zó fanatiek, die oogst móét binnengehaald worden, iedereen wordt ingeschakeld, want er moet maximaal geld verdiend worden! Maar dat kan het niet zijn. Want als deze wijnboer uit was op

de wijnboer. En je ziet zijn lachende gezicht. Hij knikt, en hij zegt: 'Bedankt!' Je bent verward en overrompeld, en je zegt: 'Nee, ú bedankt', en je weet gewoon niet hoe snel je thuis moet komen. Als je thuis bént, moet iedereen het horen, iedereen, in een kring om je heen: dat je daar maar stond, op de markt, en dat niemand je wilde hebben. Niemand had je nodig. En je zag de zon stijgen, en weer dalen. Je was de wanhoop nabij, totdat die stem kwam, en daarna: dat werk, en toen: die penning, die hele penning! Je vrouw pakt hem aan, die munt, met een soort eerbied, en met ogen die glanzen van verwondering. En ze roept: 'Kom mee, jongens, snel, we gaan eten kopen!' En daar rennen de kinderen voor haar uit, joelend en juichend.

Stel het je eens voor, dat dit gebeurt. Wat doe je dan, de volgende dag? Ik weet het, wat je doet! Je staat op als het nog donker is, pikdonkere nacht, en voor de zon opkomt loop je al naar die éne wijngaard, van die bijzondere wijnboer. En voor één penning ben je bereid om álle uren van de dag te werken, keihard te werken, want die wijnboer, die heeft je hart gestolen. Voor altijd heb je geleerd wat dat betekent, dat een ander je iets gúnt. Iets moois, iets wat je niet hebt verdiend.

2. Genade, daarom draait het in de Bijbel

'Ginnen', dat is in feite waar het hier om draait, in deze gelijkenis: de wijnboer die arbeider een goed loon gunt. Omdat hij weet hoeveel ervan

maximale winst, dan zou hij de arbeiders anders uitbetalen. Veel arbeiders krijgen nu méér dan waar ze recht op hebben. Dus dat kan het niet zijn: dit is geen wijnboer met dollartekens in zijn ogen. Maar wat is het dan wel? Waarom gaat hij voortdurend op pad om nóg meer mensen te zoeken? In de loop van het verhaal komt naar voren waar het hem om draait. Hij wil dat ieder van die arbeiders naar huis gaat met een goed loon. Want hij weet: achter bijna elke arbeider staat een gezin: een vrouw, kinderen, een oude opa en oma, die wonen achter op het erf.

Denk je eens in wat het moet hebben betekend voor zo'n arbeider die de hele dag werkloos blijft. Vanaf de vroege morgen sta je daar, ergens langs de weg of op een markt, een verzamelplaats. Eerst ben je nog vol hoop, vol goed moed. Er komt vast wel iemand om je in te huren. Het is toch de tijd van de oogst? Maar naarmate de dag verstrijkt, drukt de last steeds zwaarder op je hart. Vanavond kom je thuis, en je ziet nú al die vragende ogen voor je. Maar je moet je hoofd schudden. Nee, niks verdiend. Jongens, het is jammer. Geen eten vandaag. Er is nog een klein restje van gisteren, daar moeten we het mee doen.

Je ziet het al voor je: zo zal het gaan, vanavond. En dan, na al die lange uren, terwijl de zon al daalt, is er opeens die stem die je roept: 'Hé, waarom sta je daar nog? Waarom ben je niet aan het werk?' Je kijkt op en je ziet iemand wenken: 'Kom op! Ga mee, je kunt aan het werk in mijn wijngaard. Ik ben al de hele dag op zoek naar mensen!'

Je kunt het nauwelijks geloven. Is dit nog wel de moeite waard? Hooguit één uurtje... Maar je doet het. Natuurlijk, je doet het! Alles beter dan niks! Misschien kun je dan toch nog wat eten kopen. En dan, bij de eindafrekening, komt dat wonderlijke moment. Je staart naar je hand. Dit moet een vergissing zijn. Een penning! Een hele penning! Een vol dagloon. Je kijkt bijna verschrikt naar

afhangt. Het woordje 'ginnen' hangt samen met 'gunst', en 'gunst' betekent hetzelfde als 'genade'. Als iemand je een gunst verleent, heb je dat niet verdiend, maar je krijgt het wel. Dat is genade! En genade, dat is nou precies waar het om draait in het Evangelie, in de boodschap van de Bijbel. We maken er als mensen vaak een potje van. En als God ons zou geven wat we verdienen, dan kwamen we niet ver. Vergeleken bij Zijn volmaaktheid is ons leven zo ontzettend onvolmaakt, zo vol vlekken en scheuren... Maar Hij rekent ons niet af op onze fouten. Nee, Hij komt ons tegemoet, en Hij zegt: 'Jouw fouten, daarvoor zal ik de rekening betalen. Jouw tekortkomingen, jouw zonden, daarvoor zal ik de schade lijden.'

En precies daarvoor kwam Jezus, de Zoon van God. Precies daarvoor ging Hij vrijwillig de weg naar het kruis. Hij droeg onze zonden weg, als de grote Zondebok voor deze wereld. En Hij zegt: 'Ik deed dat voor jou. Jij gaat vrijuit!' Dat is genade! Dat gúnt Hij ons.

Paulus, één van de volgelingen van Jezus, schrijft in zijn brief aan de christenen in Rome, Romeinen 5: 8: 'God bewijst ons zijn liefde, doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.' Wij hadden nog niets gedaan, en Jezus gaf Zijn leven al. Voor ons. Dat is liefde, echte liefde.

3. Wie leert van genade te leven, leert genade te geven

Als je daarover nadenkt, dan maakt dat je zó dankbaar! Net als die arbeider. Je krijgt zóveel meer dan je verdient, en wat is dan je reactie? Uit dankbaarheid wil je álles doen, je wilt de volgende dag de héle dag werken. Zo'n Heer, zo goed, zo mild, die heeft je hart gestolen.

Als je genade ontvangt, ga je vanzelf genade géven. Ook in een tijd van polarisatie. Misschien wel júst in een tijd van polarisatie. Deze week kondigde Kees van der Staaij, fractieleider van de

SGP, aan dat hij vertrekt uit het parlement, na ruim 25 jaar. Toen hij dat bekend gemaakt had, kwamen de reacties van alle kanten los. En van welke kant die reacties ook kwamen – links, rechts, noem maar op – iedereen was vol lof. Dat was eigenlijk wel heel bijzonder. Want de SGP heeft standpunten die je op zijn minst tegendraads kunt noemen. Veel mensen zien de SGP als fundamentalistisch en extreem. Je zou zeggen: juist zo'n partij zal dan wel polariseren, met zulke standpunten. Maar dat is dus niet zo. Kees van der Staaij wordt geroemd om zijn mildheid, zijn vriendelijkheid en zijn humor, ook al blijft hij tegelijkertijd vasthouden aan zijn principes. Hoe kan dat? Waar zit hem dat in?

Het antwoord is vorig jaar gegeven door de schrijver Arnon Grunberg. Hij liep, zogenaamd, stage bij de SGP, en schreef daar columns over in de NRC. Na afloop schreef hij in dagblad Trouw een essay over die stage. En hij schrijft onder meer dit: 'De omstandigheden (in het leven) zijn zelden tot nooit ideaal en nergens staat geschreven dat wij recht hebben op omstandigheden die langzaam in ons voordeel veranderen.' (Wij kunnen dus niet zeggen: Alles moet beter worden, daar hebben we recht op!)

'Het is precies om die reden dat ik sympathie voel voor de basishouding van de SGP, te weten: de mens is zondig en gebroken', aldus Arnon Grunberg. En hij gaat verder: 'Je hoeft geen politiek met open Bijbel te bedrijven om tot soortgelijke conclusies te komen (dat de mens zondig is en gebroken), je kunt Nietzsche en Freud openslaan, al zou ik dan minder nadruk leggen op zondigheid. Hoewel een beetje schuldbesef op zijn tijd de blik verruimt.'

Wat zegt Grunberg? Hij zegt: 'Die basishouding, dat de mens zondig is en gebroken, die verruimt je blik. Daardoor denk je niet meer dat je overal récht op hebt. En dat alles beter moet worden, als een soort natuurwet. En dat je anders ontevreden bent.'

Reageren? Bel of mail René van Loon, 010-4426280, renevanloon@samaritaan.org

Ik denk dat de mensen van de SGP zélf er nog iets aan zouden toevoegen. Het is niet alleen zo dat de mens zondig is en gebroken, het is dáárdoor ook zo dat we als mensen aangewezen zijn op Gods genade. En wie leert te léven van genade, leert ook te géven van genade. En zo kun je zélf in zo'n héél gepolariseerde Tweede Kamer, terwijl je zelf heel uitgesproken standpunten hebt, tóch 25 jaar lang iets uitstralen van mildheid, en van ruimte: ruimte voor de ander om met jou 'samen te leven', om een 'samen-leving' te vormen.

4. Iedereen krijgt iets extra's mee

Tenslotte nog even terug naar dat verhaal van Jezus. Die laatste arbeiders, die maar een uur hebben gewerkt, gaan naar huis met méér dan waarop ze hadden gerekend. En die eerste arbeiders? Je zou zeggen: 'Die krijgen puur en alleen die ene penning, waarover ze het eens waren geworden met de wijnboer, 's morgens vroeg.' Zo lijkt het inderdaad.

En toch krijgen óók die eerste arbeiders iets extra's mee naar huis. Want de wijnboer laat hen als laatsten uitbetalen. Hij wil dat ze goed zien wat er gebeurt. Natuurlijk begrijpt hij dat ze boos zijn, en teleurgesteld. Natuurlijk beseft hij dat het vreemd is wat hij doet. Maar hij wil dat ze het meemaken, dat ze het zien. Waarom? Om dit verhaal mee naar huis te nemen. En erover na te denken. Hij legt hun zijn vraag voor: 'Bent u afgunstig omdat ik goed ben?' Afgunst staat tegenover gunst, tegenover het gunnen. Tegenover genade.

En zo krijgen wij die vraag óók mee. Er hangen twee bordjes. En telkens weer moet je kiezen, bij elke situatie die je tegenkomt. Op het ene bordje staat: 'Gunst', op het andere staat 'Afgunst'. Bij welk bordje ga jij staan? Die vraag krijg je mee. Amen.

De volgende Laurens Live-dienst

De volgende Laurens Live-dienst is op zondag 10 september om 17.00 uur. Te gast is Chris van Dam, voorzitter Onderzoeksraad voor Veiligheid, voormalig politicus en bestuurder. Thema: 'Op zoek naar gerechtigheid of vrede? Over recht doen als levenshouding.'

Geef je op voor de Alpha-cursus!

Wilt u, wil jij meer weten over het christelijk geloof? Volg dan de Alpha-cursus! Deze cursus is wereldwijd al door 24 miljoen mensen gevolgd. Tijdens tien avonden word je wegwijs gemaakt in de Bijbel en het christelijk geloof. De eerstvolgende Alpha-Cursus start in september. Info en opgave: Femke Rebel, alpha.opstandingskerk@gmail.com.

Word Vriend van de Laurenskerk!

Wilt u ook een bijdrage leveren aan het behoud van dit unieke monument voor Rotterdam en het mede mogelijk maken dat de Laurenskerk een actieve en bijzondere rol in Rotterdam blijft spelen? Voor een minimaal bedrag van € 25,- per jaar bent u al lid van de Vereniging van Vrienden van de Grote of Sint Laurenskerk. Ook kunt u een partnerlidmaatschap afsluiten. De minimale bijdrage hiervoor is € 10,-.

Als welkomstgeschenk ontvangen nieuwe leden een CD en de laatste nieuwsbrief en de maandagenda. Leden ontvangen reductie op activiteiten georganiseerd door de Stichting Laurenskerk en minimaal één keer per jaar vindt er een speciale 'vriendenactiviteit' plaats. Daarnaast hebben vrienden gratis toegang tot de tentoonstelling met gebruik van audioguide. Dit allemaal op vertoon van uw persoonlijke vriendenpas, die u ontvangt nadat uw eerste bijdrage binnen is. Neem een folder mee bij de ingang van de kerk of ga naar laurenskerkrotterdam.nl/over-ons/steun-ons/